

Vidék adott otthont a központi ünnepségnek

A 61. magyar bélyegnap központi ünnepségének – és a bélyegnaphoz kapcsolódó országos kiállításnak is, de azzal lapunk más helyén külön foglalkozik beszámoló és értékelő írásában a zsűri elnöke –, a magyar bélyegnapok történetében először most, az egyik vidéki városunk adott otthont.

1988. szeptember 16-án, péntek délelőtt 11 órára, Gyöngyösre, a Török Ignác úttörőházba hívta a 61. magyar bélyegnap központi ünnepségére és a 61. bélyegnapi országos bélyegkiállítás ünnepélyes megnyitására a Mabéosz elnöksége a hazai filatelistákat és a külföldi vendégeket.

Fél órával a reprezentatív ceremónia előtt már zsúfolásig megtelt a vendégház és a vendégeit sok szeretettel fogadó úttörőház előcsarnoka. Már ekkor hallani lehetett itt-ott, a tájékozottabbaktól, hogy az innen nyíló nagyteremben rendezett bélyegkiállításon van egy-két meglepetés.

Pontosan 11 órakor lépett a mikrofonhoz, hogy az ünnepséget levezesse, Halász Tamás, a Mabéosz osztályvezetője, és a meghívottak szíves figyelmébe ajánlotta az elkövetkezendő, mintegy 10 perces zenei és irodalmi miniatűr műsort. A kellemes élmény után a résztvevőket Murcsányi László, a gyöngyösi városi tanács elnökhelyettese üdvözölte, rámutatva, hogy Gyöngyös város lakossága megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel ad otthont a Mátrai szüret '88 keretébe harmonikusan illeszkedő 61. magyar bélyegnap központi ünnepségének és a 61. bélyegnapi országos kiállításnak.

A Mabéosz országos vezetősége és elnöksége nevében Kiss Ernő főtitkár mondott ünnepi megnyitót. Először is emlékeztette a megjelenteket, ez a mostani az első alkalom, hogy a bélyegnapi központi rendezvényre vidéki városban kerül sor. Kellett ehhez az a garancia, amit a gyöngyösiek már számos esetben kifejezésre juttattak abban, hogy kitűnő atmoszférát tudnak teremteni a város határain túlmutató bélyegkiállítások megrendezéséhez. Másrészt, kellett az a szervezett filatelisták által megfogalmazott célkitűzés, hogy a szövetség belső életét meg kell újítani. A főtitkár e megújulási folyamat egyik részének nevezte ezt a jelenlegi gyöngyösi filatelisták eseményt.

Kiss Ernő így folytatta:

– A bélyegnap – mondotta –, ahogyan ezt mi hirdetjük, a bélyeggyűjtők ünnepe. Ilyenkor jelenik meg

a bélyeg a nyilvánosság előtt, nem mint levél vagy a csomag portózása, hanem feldolgozott, feldíszített állapotban. Ilyenkor derül ki, hogy a bélyeg több, mint egyszerű postabélyeg, hogy a bélyeg egyszerre kisgrafikai remekmű, az ország egyik követe a külföldre szóló leveleken, motívumot ábrázoló érdekes rajz, képzőművészeti alkotást bemutató reprodukció, és még sok egyéb, attól függően, hogy a művészet és a politika melyik oldaláról vizsgáljuk.

A kiállításról szólva a főtitkár hangzott:

– A kiállító tulajdonképpen anyagi ösztönzés nélkül, saját gyönyörűségére, és a kiállítás alkalmával a nézők gyönyörűségére, hosszú időt tölt el munkával, amíg a bélyeg kiállítási anyag lesz. Pénzt költ rá, beszerzi más országok bélyegeit, feldolgozza, albumlapra helyezi, az albumlapot felirattal látja el, és amikor Önök, kedves Megjelentek, mint nézők megtekintik a kiállítás anyagát, akkor a bélyeg Önökhöz szól.

A Mabéosz főtitkára a következőben szólt arról, amiről nem szólni nem lehet: arról a nehéz gazdasági helyzetről, amelyben élünk, és amelytől nem vonatkoztathatja el magát a szövetség. De a Mabéosz él, és éppen ezzel a kiállítással is bizonyítja életrevalóságát.

– A filatelisták mozgalom felkeltette a tömegek érdeklődését – foglalta össze véleményét Kiss Ernő –, van vonzóereje, részt vesz a közéleti tevékenységben, magában foglalja a magyar társadalom minden korosztályát. Büszkén mondhatom, hogy mozgalmunk nemcsak itthon, de nemzetközileg is elismerést és tekintélyt szerez. Ebben az esztendőben Helsinkiben a Finlandia '88, és Csehszlovákia fővárosában a Prága '88 nemzetközi FIP-védnökségű kiállításon ismét bizonyítottak a magyar bélyeggyűjtők. Tudjuk, hogy a világversenyeken élénk a versengés. Tudjuk, hogy a dobogós helyre való kerülésért meg kell dolgozni. Ezt a szívós és töretlen filatéliai munkát tükrözi ebben az esztendőben az a 4 aranyérem, a 7 vermeil és a számtalan ezüstérem, amelyet gyűjtőink szereztek. Jóleső érzés ezt tudni, és e helyről is valamenynyünk nevében köszönetünket kifejezni.

– Gondjaink meghatározzák fő feladatainkat is – mondotta végezetül a megnyitó beszédében Kiss Ernő főtitkár. – Célunk a filatéliai mozgalom belső életének megújítása, kiállítások

61. bélyegnap

rendezése, a magyar bélyeg további népszerűsítése, újabb kiállítók és újabb Mabéosz-tagok aktivizálása a filatéliai mozgalom fejlesztésére. E feladatokhoz jelentős segítséget ad az itt megnyitásra kerülő 61. bélyegnap országos kiállítás. *Megköszönöm az áldozatos munkát a gyöngyösi városi és társadalmi szervek és körök vezetőinek, akik a kiállítást és annak egyéb rendezvényeit, a körülmények megteremtése tekintetében, létrehozták.*

Kiss Ernő megnyitó beszéde után a bélyegnap ünnepségek hagyományos

eseménye következett: a vándordíjak és a kitüntetések átadása.

Ezután kért szót az egyik kitüntetett, dr. Wilhelm Kunz, az NSZK-beli Német Filatelisták Szövetsége keretében működő Magyarország-munkaközösség, az Arge Ungarn elnöke, aki az ugyan-csak kitüntetett Heribert Dröge titkár társaságában vett részt a gyöngyösi filatelisták ünnepén. Az Arge Ungarn elnöke magával hozta azt a *tiszteleti tagságról szóló oklevelet, amelyet az Arge Ungarn a Mabéosz elnökének, Kocsis Tamásnak állított ki.* A hivatalos szabadságát külföldön töltő és ezért távollevő Kocsis Tamás helyett és képviselőként Kiss Ernő főtitkár vette át és köszönte meg.

A megnyitó ünnepség közönségét a továbbiakban Glatz István, a zsűri el-

nöke tájékoztatta arról, hogy a zsűri miként ítélte meg a 61. bélyegnap országos kiállítás egészét és az egyes kiállítók anyagait. Majd a kiállító filatelisták átvették a zsűri döntése alapján nekik ítélt díjakat.

Ezzel megnyílt a 61. magyar bélyegnap központi ünnepségének keretében a 61. bélyegnap országos kiállítás, amelyet a meghívottak nagy érdeklődéssel tekintettek és eközben vitattak meg.

Az előcsarnokban sem szűnt meg az érdeklődés, hiszen itt a 61. magyar bélyegnapra forgalomba bocsátott bélyegsorozat és bélyegblokk tervezője, Svindt Ferenc dedikált. Nagy forgalmat bonyolított le az alkalmi postahivatal is.

Külföldi és új gyűjtemények az országos kiállításon

A 61. bélyegnap országos kiállítását Gyöngyösön, a Török Ignác úttörőházban tekinthették meg az érdeklődők, 1988. szeptember 16–25. között.

Örömmel számolhatok be róla, hogy a Filatéliai Szemlében közzétett felhívás nyomán 37 kiállító jelezte részvételi szándékát és végül is mutatta be gyűjteményét ezen a kiállításon. Továbbá: csak az öröm hangján lehet szólni arról is, hogy külföldi kiállítók szintén bemutatták gyűjteményeiket, magasabb rangot adva ezzel rendezvényünknek. A Német Szövetségi Köztársaságból 5, Spanyolországból 4, Lengyelországból pedig egy kiállítási anyagot fogadtunk. Már itt jelzem: érdekes volt megfigyelni, hogy amíg az NSZK-beli gyűjtők csak postatörténeti, addig a spanyol kiállítók inkább tematikus anyagai mutattak be.

A zsűri versenyen kívül helyezte a Magyar Posta Bélyegmúzeumának Modern bélyeggrafikák és vázlatok című anyagát, és elismerésben részesítette. Hasonló módon járt el a zsűri a munkájában részt vevő zsűritagok és megfigyelők kiállított gyűjteményeivel. Közülük külön is említést érdemel Vincze Bertalan helyi gyűjtő Gyöngyös város postatörténeti anyaga, amely elsősorban történelmi dokumentumokkal – eredeti fotókkal, iratokkal – mutatja be a város korai postáját, a későbbi időszakot pedig filatéliai dokumentumokkal is.

Visszatérve a külföldiekre, elmondhatom, külön öröm volt számunkra dr. Wilhelm Kunz (NSZK): Magyar előfutárak című anyaga. Aranyérem rangú oklevél és tiszteletdíj kitüntetésben részesült. Ugyanezt a kitüntetést kapta Hans Georg (NSZK) is, a Románia későklasszikus kibocsátásaiért (1872–1890), amely igen gazdag a filatéliai dokumentumokban, tele van futott bérmentesítésekkel.

A zsűri két magyar gyűjtőnek ítélte oda aranyérem rangú oklevelet.

Dr. Lovász András: Lemezhibák és metszetjavítások az 1874–81. évi kibocsátásból című gyűjteménye a már ismert filatéliai alapokon mutatta be a rendkívüli feldolgozási lehetőséget biztosító kibocsátás különlegességeit.

Farkas Zoltán az 1945–46. évi magyar inflációs postai küldeményeket dolgozta fel, olyan futott bérmentesítésekkel elmélyítve ismereteinket, amelyek csak ritkán láthatóak. A valódi „Galambos”, valamint „Milliárdos” leveleket értem ezen. Fokozta az örömet, hogy ez a gyűjtemény első alkalommal vett részt országos kiállításon.

Aranyozott ezüstérem rangú oklevélben kilencen részesültek, hadd emeljem ki közülük a következőket:

Jan Zaborowski (Lengyelország): Magyarország bélyegzései a XVIII. századtól 1918-ig című anyaga újabb bizonyíték, hogy a magyar bélyeggyűjtése külföldön mennyire népszerű. – Dr. Somogyi Tamás nagy gondossággal felépített gyűjteménye a francia klasszikus korszak egy későbbi időszakát dolgozta fel, és tiszteletdíjban is részesült, ugyanúgy, mint Király Tibor: Soproni kibocsátások és bélyegzések című gyűjteménye, amely a postatörténet egyik rendkívüli időszakát mutatja be. – Otto F. Schäffling (NSZK) német szükség- és télisegély-bélyegei a témaválasztás rendkívüliségével és a dokumentumok értékrendjével érdemelték ki a zsűri elismerését. – Jose Luis Gareia Molaguero (Spanyolország): A rádió és televízió története című anyagában a témaválasztás igen sikeres, és a dokumentumok igen sokrétűek.

Az ezüstérem rangú oklevelet nyert gyűjtemények közül említést érdemel Lazányi Antal: Elsőnap jelzőbélyegző Magyarországon című anyaga, amely ugyancsak először került bemutatásra,

és a bélyegzőtípusok különleges alkalmazását tárja elénk, ritkán látható és inkább csak a külföldre címzett küldeményeken.

A kiállítás általános színvonaláról azt mondhatom, hogy az megegyezik az utóbbi időben tapasztaltakkal. Hozzátevé az örömteli tényt, hogy több olyan anyagot is láthattunk, amely eddig országos kiállításon még nem szerepelt.

Levonható az a következtetés is, hogy a postatörténeti gyűjteményeknél meghatározó lehet a történelmi időszak, a kutatási eredményeket tükröző feldolgozás, és a sokféle postai küldeményt reprezentáló, eredeti filatéliai dokumentumokat felvonultató – érvényre juttató – szándék és megvalósítás. A tematikus gyűjteményeknél érdemes a hangsúlyt a témaválasztás egyediségére és a – téma feldolgozásában rejlő ismeretanyagon túl – minél több futott dokumentumra helyezni. Ezek a szempontok azért nem elhanyagolhatóak, mert a nemzetközi és főleg a FIP-kiállításokon hasonlóak az elsődlegesnek ítélt értékelemek.

Felhasználom az alkalmat, hogy a zsűri nevében ezúton is köszönetemet fejezzem ki az állami és társadalmi szerveknek, szervezeteknek e kiállítás színvonalas gyöngyösi megrendezésében való segítő közreműködésükért.

Hátravan még, hogy áttekintést nyújtsak a számszerűsített értékelésről is.

A gyűjtemények értékelésének összesítője

Aranyérem rangú oklevél	4
Aranyozott ezüstérem rangú oklevél	9
Ezüstérem rangú oklevél	10
Ezüstözött bronzérem rangú oklevél	3
Bronzérem rangú oklevél	5
Versenyen kívüli elismerés, illetve tiszteletdíj	5

A gyűjtemények versenyszóly szerinti megoszlása

Hagyományos	6
Postatörténeti	15
Díjjegyes	1
Tematikus	13
Carte Maximum	1
Egyéb (Magyar Posta Bélyegmúzeuma)	1

Ezekhez a számokhoz, úgy vélem, nem kell további kommentárt fűzőm.

Glatz István
a zsűri elnöke